

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse artikelen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding – definitieve goedkeuring

Samenvatting

In het huidig besluit betreffende de loopbaanbegeleiding (17 mei 2013) zijn een aantal sanctioneringsmogelijkheden opgenomen waaronder het schorsen of intrekken van het mandaat en het terugvorderen van vergoedingen. Zowel de schorsing als de intrekking van het mandaat wordt beslist door de raad van bestuur van de VDAB. Deze procedure laat tot op vandaag echter niet toe dat een mandaat onmiddellijk kan worden geschorst als er ernstige inbreuken worden vastgesteld. Dit ontwerpbesluit voorziet dat de VDAB in een aantal situaties het mandaat onmiddellijk kan schorsen.

Er wordt nog een bijkomende aanpassing opgenomen aangaande het uitgiftebedrijf van de loopbaancheques.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Voorliggend besluit heeft betrekking op het beleidsdomein Werk en Sociale Economie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd onderworpen aan:

- het advies van de Raad van Bestuur van de VDAB van 14/12/2022;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 03/03/2023;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd verleend op 17/04/2023;
- het Wetgevingstechnisch- en Taaladvies nr. 2023/40, gegeven op 14/02/2023;
- het advies van de SERV van 8/05/2023;
- het advies van de Raad van State nr. 73914/1/V van 31/07/2023.

Het ontwerp van besluit werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 21/04/2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De VDAB voert op regelmatige basis controles uit die gericht zijn op de naleving van de bepalingen van het besluit betreffende de loopbaanbegeleiding (artikel 16).

Om controle van de dienstverlening d.m.v. de loopbaancheque te borgen, zet het beleid in op drie vlakken:

- de instructies zoals deze omschreven worden in het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 (BVR) en de bijbehorende praktische onderrichtingen zoals benoemd in art. 5, §1, tweede lid, punt 6°, die de gemandateerde onderneming heeft onderschreven.
- de procedure voor inbreuken in artikel 18 (schorsen en intrekken van het mandaat van een loopbaancentrum) en artikel 19 (terugvorderen van vergoedingen.)
- de procedure “inbreuken” zoals deze verder uitgewerkt wordt in het draaiboek voor de loopbaancentra.

De rol van de VDAB als regisseur: de VDAB heeft in eerste instantie een coachende rol waarin VDAB de partners bijstaat in het toepassen van de regelgeving en de bijkomende instructies in het draaiboek.

De procedure “inbreuken” is pas van toepassing indien het gaat om vaststellingen die rechtstreeks indruisen tegen de bepalingen van het BVR, indien een coachende interventie van VDAB niet opgevolgd wordt, indien een klacht niet naar behoren opgelost wordt, indien er zich een herhaling van een eerdere vaststelling voordoet, indien er een cumulatie is van meerdere vaststellingen... In deze situaties is het (soms) nodig dat VDAB kan optreden in het belang van de professioneel actieve personen en de gemandateerde ondernemingen.

Het huidige artikel 18 vereist twee tussenkomsten van de raad van bestuur van VDAB zowel bij schorsing als bij intrekking van het mandaat. De raad van bestuur beslist over het voornemen tot schorsing of intrekking van het mandaat en na de termijn van verweer over de definitieve schorsing of intrekking.

De inbreuken die VDAB regelmatig vaststelt, vergen echter een sneller optreden dan vandaag volgens de regelgeving mogelijk is. De impact zou efficiënt en relevant moeten zijn: enkel indien de dagelijkse werking van het loopbaancentrum onmiddellijk geïmpacteerd kan worden kunnen negatieve gevolgen voor de burger en voor de kwaliteit van de informatiestromen en dienstverlening beperkt worden. Vergoedingen terugvorderen zoals mogelijk is via artikel 19 heeft niet deze rol, de procedure in artikel 18 is te traag.

Met het ontwerp van BVR kan de VDAB het mandaat schorsen zodra er inbreuken worden vastgesteld. De schorsing is tijdelijk. De raad van bestuur beslist nog altijd over de intrekking van het mandaat.

Bij een schorsing zal de VDAB in overleg gaan met het loopbaancentrum om de context en de gevolgen te duiden en de versie van het centrum te horen. De VDAB zal de procedure duidelijk

in kaart brengen voor alle betrokkenen in de praktische onderrichtingen. De procedure tot intrekking van het mandaat blijft ongewijzigd.

Daarnaast worden nog een aantal andere artikelen aangepast i.f.v. het uitgiftebedrijf van de loopbaancheques. De VDAB heeft met toepassing van de wet overheidsopdrachten twee maal (op 29/11/2021 en op 01/04/2022) de markt bevroegd en heeft moeten vaststellen dat er geen interesse is om de uitgifte van de loopbaancheque op te nemen. Om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen is het nodig dat deze rol kan toegewezen worden aan de VDAB, een andere overheidsinstelling of via de wet op overheidsopdrachten.

B. TOELICHTING BIJ DE ADVIEZEN

Het advies van de SERV werd ontvangen op 8 mei 2023 en gaf geen aanleiding tot verdere aanpassingen aan het ontwerp van besluit. Het werd bijgevolg onmiddellijk voorgelegd voor advies aan de Raad van State.

Het advies van de Raad van State nr. 73.914/1/V werd ontvangen op 31 juli 2023. De Raad van State adviseert:

- De rubriek “Vormvereisten”, in de aanhef van het ontwerp, te vervolledigen met de vermelding van sommige van die data, dan wel bepaalde data die nu in de betrokken rubriek worden vermeld, te corrigeren.
- Om de schorsingsvoorwaarde in het ontworpen artikel 18, § 4, eerste lid, 1°, duidelijker te formuleren in de tekst van het ontwerp.
- Om erop toe te zien dat de voorgenomen inwerkingtreding op 1 mei 2023 niet geldt voor de artikelen 2, 5 en 6.

Het ontwerp van besluit werd aangepast rekening houdend met deze opmerkingen.

C. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

De definitie van uitgiftebedrijf wordt aangepast. De raad van bestuur van de VDAB beslist wie hij belast met de uitgifte en/of uitbetaling van de loopbaancheques. De raad van bestuur zal in eerste instantie hiervoor de VDAB opdracht geven een overheidsopdracht uit te schrijven. Wanneer er geen onderneming aangewezen kan worden via mededinging kan de raad van bestuur ofwel de VDAB te belasten met de uitgifte en/of uitbetaling of een andere overheidsinstelling.

Artikel 2

Dit artikel schrapt punt 7° van artikel 5. Punt 7° stelt als voorwaarde dat het mandaat van de onderneming in de vijf jaar vóór de aanvraag, niet werd ingetrokken met toepassing van artikel 18.

Bij de intrekking van het mandaat bepaalt de raad van bestuur de termijn na dewelke de onderneming of zaakvoerder opnieuw een mandaat mag aanvragen. Punt 7° is bijgevolg overbodig. Een eventueel voorgaande intrekking wordt onderzocht bij een aanvraag van een mandaat, dossier per dossier.

Artikel 3, en 4

In deze artikelen wordt de term uitgiftebedrijf vervangen door de term verstrekker. Dit laat toe dat de uitgifte en/of uitbetaling van de loopbaancheques ook kan opgenomen worden door de VDAB of een andere overheidsinstelling.

Artikel 5

Dit artikel wijzigt artikel 18 m.b.t. de sanctioneringsbevoegdheid van de raad van bestuur van de VDAB. De bevoegdheid tot schorsen wordt toegekend aan de VDAB. De raad van bestuur van de VDAB blijft bevoegd om een mandaat in te trekken. Er wordt via deze wijziging ook expliciet gemaakt dat de VDAB een voorstel tot intrekking doet aan de raad van bestuur.

De nieuwe paragraaf 4 wijzigt de procedure tot schorsing. De nieuwe paragraaf:

- a. bepaalt de situaties waarin de VDAB het mandaat kan schorsen en de termijnen;
- b. omschrijft wat het schorsen van een mandaat inhoudt:

1. De VDAB verwijdert het loopbaancentrum uit de database van gemandateerde loopbaancentra zodat het niet meer officieel erkend is voor de burger, andere partners etc.;
2. het loopbaancentrum mag zichzelf niet meer profileren als loopbaancentrum of communiceren over de loopbaancheque;
3. het loopbaancentrum kan niet meer registreren en geen bestaande registraties meer bekijken. Dit is nodig om misbruik / inbreuken te voorkomen en om te voorkomen dat een loopbaancentrum eerdere (onterechte) registraties nog rechtzet etc.;
4. het loopbaancentrum mag geen nieuwe begeleidingen meer opstarten. Indien er nog begeleidingen verder gezet mogen worden (i.k.v. continuïteit van de dienstverlening aan de burger), zal de VDAB de registraties invoeren die leiden tot uitbetalingen.

c. beschrijft de concrete situaties waarin de VDAB het mandaat kan schorsen en de duur van de schorsing:

1. ingeval een onderzoek dit vereist om de belangen van de burger die gebruik maakt van de loopbaancheque te vrijwaren, bv. als de burger geen loopbaanbegeleiding krijgt voor zijn/haar loopbaancheque of extra moet betalen. Wanneer de VDAB inbreuken op het besluit, de gedragscode of de praktische onderrichtingen vaststelt kan de VDAB het aangewezen vinden om bijkomend onderzoek te doen. Dit kan administratief zijn, kwalitatief, via klantenbevraging etc. zoals bepaald en omschreven in de praktische onderrichtingen.
Dergelijk onderzoek kan nodig zijn om vast te stellen wat de frequentie en grootteorde van de inbreuk(en) is, of er nog andere bijkomende inbreuken zijn etc. Daarenboven kan het mogelijk zijn dat andere betrokken partijen moeten bevroegd worden of dat er bijkomende vaststellingen moeten gebeuren door andere partners zoals inspectie WSE. Na uiterlijk een maand zal de VDAB haar intentie duidelijk maken:
 - ofwel eindigt de schorsing;
 - ofwel wordt er een intentie tot het intrekken van een mandaat kenbaar gemaakt;
 - als het loopbaancentrum niet meewerkt aan het onderzoek kan dit beschouwd worden als het niet voldoen aan artikel 6, o.a. het niet (tijdig) meedelen van gegevens die de VDAB nodig acht in functie van het onderzoek.
2. tijdens de procedure tot intrekken van een mandaat. Sommige inbreuken zijn zo ernstig dat er onmiddellijk moet ingegrepen worden in afwachting van het intrekken van het mandaat door de raad van bestuur van de VDAB.
3. Als de VDAB vaststelt dat het loopbaancentrum niet meer voldoet aan één of meerdere mandaat- of uitvoeringsvoorwaarden zoals deze omschreven zijn in artikel 5 en 6 van het BVR, kan de VDAB het mandaat met onmiddellijke ingang schorsen. Dit tot aangetoond wordt dat het centrum opnieuw aan de voorwaarden voldoet. Indien dit langer dan 6 maanden in beslag neemt, wordt de schorsing door de raad van bestuur van VDAB automatisch omgezet in het intrekken van het mandaat. De raad van bestuur van de VDAB deelt mee binnen welke termijn de gemandateerde onderneming of de zaakvoerder opnieuw een mandaat mag aanvragen.

De gemandateerde onderneming krijgt een termijn van zeven dagen om haar verweermiddelen mee te delen.

De VDAB zal in dit schrijven al een voorstel tot gespreksmoment suggereren, binnen deze periode. Op die manier kan het loopbaancentrum snel en direct zijn versie van de feiten geven en kan de VDAB de context en de gevolgen duiden. De VDAB zal een verslag opmaken en bezorgen. In dit verslag zullen ook duidelijk de concrete gevolgen omschreven worden en kan de VDAB situatie per situatie differentiëren.

Nadat het verweer in beraad werd genomen, zal de VDAB de intentie tot verweer opheffen of doorzetten. Zonder verweer van het loopbaancentrum, gaat de schorsing in bij afloop van deze termijn.

Artikel 6

Doordat de schorsing opgenomen is in de nieuwe paragraaf 4 van artikel 18, is het nodig om te verwijzen naar het ganse artikel 18 om de vermindering of terugvordering van de loopbaanvergoeding ook toepasselijk te houden op de schorsing en intrekking van het mandaat.

Artikel 7

De opdracht voor de uitgifte en/of uitbetaling van de loopbaancheques die werd toegewezen aan Edenred eindigt op 30 april 2023. Om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen is het nodig dat de raad van bestuur van de VDAB tijdig een verstrekker kan belasten met de uitgifte en/of uitbetaling van de loopbaancheques.

Dit besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch staatsblad. Het is noodzakelijk voor de goede werking van de diensten dat artikel 1, 3 en 4 van het besluit met terugwerkende kracht in werking treden op datum van 1 mei 2023 zodat de loopbaancheques verder gebruikt kunnen worden. Er worden hiermee geen verworven rechten aangetast.

Artikel 8

Dit artikel hoeft geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De loopbaancheques worden gefinancierd vanuit het begrotingsartikel JB0-1JDB2CY-IS. De meeruitgaven die VDAB hieromtrent maakt zullen opgevangen worden binnen de bestaande begrotingskredieten.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerpbesluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit ontwerpbesluit heeft geen impact op lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na definitieve goedkeuring op de Vlaamse Regering, zal de VDAB haar partners-loopbaancentra op de hoogte brengen van de wijzigingen en de impact op hun dagelijkse werking.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse artikelen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse artikelen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Jo BROUNS

Bijlagen:

- 1) Het ontwerp van besluit;
- 2) Het advies van de inspectie van financiën van 3 maart 2023;
- 3) Het begrotingsakkoord werd gegeven op 17 april 2023;
- 4) het advies van de SERV van 8 mei 2023
- 5) het advies van de Raad van State van 31 juli 2023
- 6) het advies van raad van bestuur van de VDAB van 14 december 2022.